

MITŐL JÓ A BARÁTSÁG?

A modul szerzője: Andóczy Balogh Éva

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

B 4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, melléletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Miért fontosak a barátok?					
A	A tanulók a barátságról beszélgetnek, megfogalmazzák saját tapasztalataikat, elképzeléseiket, gondolataikat. 10 perc	Érzelmek tudatosítása Önbizalom	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
B	A tanulók a barátságról beszélgetnek, megfogalmazzák saját tapasztalataikat, elképzeléseiket, gondolataikat. 10 perc	Érzelmek tudatosítása Önbizalom	Kooperatív tanulás – Gondolkodj, beszélj meg párban!, kupac- tanács		
C	A tanulók saját tapasztalataikat, elképzeléseiket, gondolataikat írásban fogalmazzák meg. Közösen elkészítik a barátság gyöngysorát. Gondolataikat papírkorongokra írják, majd gyurmáragasztó segítségével a korongokat az osztályterem falára rögzítik. 10 perc	Érzelmek tudatosítása Önbizalom	Önálló munka Egész osztály együtt	Gyurmáragasztó, 10 cm átmérőjű papírkorongok	P1 (A barátság gyöngysora)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/b A történetből kit tudnál elképzelni barátodnak és kit nem?					
A	A feladat címében szereplő kérdés bővebb kifejtését cédulán kapják meg a csoportok, majd ezzel kapcsolatban megfogalmazzák egyéni választásukat, döntéseiket, érveiket. 15 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – szóforgó, csoportszóforgó	D1 (Szerepkártyák) D2 (Kérdések)	P2 (Kérdések)
B	A tanulók elmondják, hogy ha Roxfort varázslatainak köszönhetően lehetőségük nyílna találkozni a Harry Potter és a bölcsék köve című regény számukra legszimpatikusabb és legkevésbé szimpatikus szereplőjével, miről beszélgetnének velük szívesen. 15 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás	Kooperatív tanulás – szóforgó, csoportszóforgó	D3 (Találkozás a szereplőkkel)	
II. Az új tartalom feldolgoása					
II/a Milyenek ismertétek meg a történet szereplőit?					
A	A csoportok összegyűjtik a regény szereplőinek tulajdonságait, és csomagolópapírokra írják azokat. Mindegyik szereplő neve külön papíron szerepel, így egy-egy lista születik az adott szereplő tulajdonságairól. 1. Voldemort, Mógus professzor 2. Ron Weasley, Harry Potter, Hermione Granger 3. Draco Malfoy, Crak és Monstro (ők ketten egy csomagolópapírra kerülnek) 12 perc	Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – szóforgó, plakát	Csomagolópapír, vastag filctoll	P3 (Tulajdonságok gyűjtése)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A kártyákon szereplő tulajdonságokat egy-egy szereplő nevéhez rendelik a tanulók. Szereplők: Voldemort, Mógus professzor, Ron Weasley, Harry Potter, Hermione Granger, Draco Malfoy, Crak és Monstro. 12 perc	Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – szóforgó	D4 (Névkártyák) D5 (Tulajdonságok)	P4 (Szereplők és tulajdonságok párosítása)
C	A pedagógus rövid idézeteket olvas fel, amelyekben a szereplők domináns tulajdonságai jelennek meg. (Voldemort, Mógus professzor, Ron Weasley, Harry Potter, Hermione Granger, Draco Malfoy, Crak és Monstro) Minden idézetet a Ki ő? kérdés követ. A kérdés (idézet) elhangzása után egy percet kapnak a csoportok a válasz megbeszélésére. A tanár által kiválasztott csoporttagok szóban közlik a csoport választát. 12 perc	Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – diákkvartett		P5 (Ki ő?)
II/b Ellenőrzés, önellenőrzés					
A	A csoportok megnézik, milyen kiegészítések kerültek a szereplők tulajdonságait tartalmazó csoportmágnak papírokra (plakátokra). A kérdőjeleket, kritikus részeket megbeszélik. A plakátokon használt színekből megtudják, melyik csoport mivel egészítette ki a közös listát. 10 perc	Ellenőrzés Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – csoportforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok ellenőrzik a feladatok megoldását (tulajdonságok hozzárendelése a szereplők nevéhez). Az ellenőrzés folyamatát a jegyző vezeti, aki felolvassa a megoldást, a csoport többi tagja pedig figyeli a megoldásaikat. 10 perc	Ellenőrzés Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – társas szerepkörök szerint	D6 (Megoldókulcs)	
C	A történet egy-egy szereplőjét egy rá jellemző élethelyzetben élőképből jelenítik meg a csoportok (Voldemort, Mógus professzor, Ron Weasley, Harry Potter, Hermione Granger, Draco Malfoy, Crak és Monstro). 10 perc	Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Csoportmunka – szerepjáték		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Mi minden kötheti össze a barátokat?					
A	<p>A csoportok feladatkártyán kihúzzák valamelyik barátságot, illetve kapcsolatot, majd válaszolnak a tanár kérdéseire:</p> <p>Mit gondoltok, az alábbi barátságok a résztvevőknek milyen vágyait, érzelmi szükségleteit elégíthetik ki?</p> <p>Mi a jó nekik ebben a barátságban?</p> <p>Mit várnak ettől a barátságtól?</p> <p>Milyen „hasznuk” van belőle?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voldemort – Mógus professzor 2. Ron Weasley – Harry Potter – Hermione Granger 3. Draco Malfoy – Crak és Monstro <p>A gondolatok összegzéséhez a gyerekek használhatják az előző feladat plakátjait, illetve megoldókulcsait.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Mások értékeinek tekintetbevétele</p> <p>Problémaazonosítás</p> <p>Problémamegoldás</p> <p>Együttműködés csoportban</p>	<p>Kooperatív tanulás – társas szerepkörök szerint, négyes ötletbörze</p>	D7 (Feladatkártyák)	P6 (A baráti kapcsolatok vezérmotívumai)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoporttagok elképzelik, hogy Roxfort varázslatainak köszönhetően bepillanthatnak a történet szereplőinek naplójába, elolvashatják azokat az őszinte vallomásokat, amelyek a napló tulajdonosának legfontosabb barátságáról szólnak. Nyitott mondatok befejezésével megfogalmazzák, mit olvashatnának a képzeletbeli naplókban. 10 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – Gondolkodj, beszélj meg párban!, kupactanács	D8 (Képzeletbeli naplók képzeletbeli vallomásai)	
II/d Az azonos témában dolgozó csoportok kicserélik gondolataikat					
A	Az előző feladatcsoportban a feladatkártyákból több, de legalább két sorozat került a csoportokhoz, ezért a tanár lehetőséget teremthet arra, hogy az azonos feladattal dolgozó csoportok kicseréljék gondolataikat. (Akkor kerülhet sor ennek a tevékenységnek a megszervezésére, ha az előzőekben a II/c feladat A változat szerint haladt az osztály.) 7 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – kettős kör		P7 (Feladatléírás I.)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Beszámoló az osztálynak					
A	Az azonos feladattal dolgozó csoportokból egy-egy szószóló (összesen három) összegzi a csoportok gondolatait. (Akkor kerülhet sor ennek a tevékenységnek a megszervezésére, ha az előzőekben a II/c feladat A változat szerint haladt az osztály. 6 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó		
B	A csoportok közléseket ötleteiket a képzeletbeli naplók képzeletbeli vallomásairól, a naplótulajdonosok legfontosabb barátságáról. (Akkor kerülhet sor ennek a tevékenységnek a megszervezésére, ha a (II/c feladat B változat szerint haladt az osztály.) 13 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó		
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Mi az, amitől egy barátság „igazi” barátság? Mi az, amitől két ember szoros kapcsolata mégsem „igazi” barátság?					
A	A gyerekek megfogalmazzák véleményüket, gondolataikat arról, hogy mitől válik egy kapcsolat igazi barátsággá. A felmerülő ötleteket a tanár feljegyzi a függőlegesen kettéosztott csomagolópapírra. 10 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás	Egész osztály együtt – ötletbörze		P8 (Feladatleírás II.) Csomagolópapír, színes, vastag filctollak, gyurmaragasztó

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanulók elmondják, szerintük mi az, ami miatt Voldemort nagyúr és Mógus professzor szoros emberi kapcsolata mégsem volt igazi barátság. 10 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – ablak		P9 (Feladatleírás III.) Ablak
C	A csoportok állóképben jelenítik meg azokat a pillanatokat, amelyek szerintük Harry, Ron és Hermione barátságának legszebb bizonyítékai. 10 perc	Problémamegoldás Együttműködés csoportban Kreativitás	Csoportmunka – állókép		
III/b A társas szerepkörök szerinti feladat végrehajtásának értékelése					
A	A tanulók értékelik egymás tevékenységét: Milyen jegyző voltál? Milyen szószóló voltál? Milyen időfelelős voltál? Milyen dicsérő voltál? Majd elmondják, volt-e valamiféle nehézségük az adott szerepben, tudtak-e figyelni a szerepükre, mi volt könnyű, illetve nehéz a foglalkozás során. 10 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek tekintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés csoportban	Kooperatív tanulás – szóforgó Egész osztály együtt – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanulók értékelik tevékenységüket, és kitöltik az értékelőlapokat. Ezt követően megbeszélik válaszaikat a csoportban. 10 perc	Empátia Mások szempontjainak figyelembevétele Mások értékeinek te- kintetbevétele Problémaazonosítás Problémamegoldás Együttműködés cso- portban	Önálló munka Kooperatív tanulás – szóforgó	D9 (Hogyan sikerült?)	

MELLÉKLETEK

P1 – A barátság gyöngysora

A tanár annyi 10 cm átmérőjű papírkorongot készít elő, ahány gyerek van az osztályban. A gyerekek egy mondatban önállóan megfogalmazzák, miért fontosak számukra a barátok, majd azt a korongokra írják, és egyenként felolvassák.

Az elkészült korongok egymás mellé ragasztásával kapjuk meg a barátság gyöngysorát.

P2 – Kérdések

A kérdéseket valamennyi csoport írásban kapja meg. Fontos, hogy egy bizalmas témánál (barátság) minél személyesebbek legyenek azok az eszközök, amelyeket a témafeldolgozás közben használunk, például kézzel írt cédula (így is sokszorosítható). Ha az előkészületek során a pedagógus nem tud időt szakítani erre, használhatja a D2 melléklet fénymásolatait.

P3 – Tulajdonságok gyűjtése

Hét darab csomagolópapír tetejére a tanár írja fel egy-egy szereplő nevét. Ha hétnél kevesebb csoport van az osztályban, akkor az első és a harmadik egységből elhagyható egy-egy név. Az első időegység hosszabb legyen, mint a többi (az előző csoport kiegészítésére szánt idő miatt is). A csoportok a tanár jelzésére átlépnek a szomszédos csomagolópapírhoz. Egy perc áll rendelkezésükre, hogy átolvassák

az előző csoport gyűjtését, és újabb egy perc, hogy kiegészítsék azt saját gondolataikkal. A csoportok más-más színű tollat használjanak, és a tanár felszólítására papírtól papírig vándoroljanak. Ha a csoport nem ért egyet azzal, ami a papíron szerepel, kérdőjellel jelölje a kritikus részt. A közös értékelés során ezeket érdemes megbeszélni.

(A későbbiekben a három csoport, illetve pár kapcsolatát a személyiségek és szükségleteik tükrében vizsgálják meg a gyerekek.)

Az első időegység 3 perc, a következőkben már csak minden újabb helyszínen 2-2 perc.

P4 – Szereplők és tulajdonságok párosítása

A névkártyákat a szereplők nevével és a szereplőkre jellemző tulajdonsághalmazokat (D4 és D5 melléklet) az óra előtt kell fénymásolni és kivágni csoportonként egy példányban.

A tanár az osztály ismeretében dönthet úgy, hogy az egy névhez tartozó halmazt nem vágja szét elemeire (soronként egy-egy tulajdonságra), hanem a neveket a halmaz mellé kell rendelniük a gyerekeknek. Dönthet úgy is, hogy minden tulajdonság külön kis kártyára kerül; ekkor a csoport tagjai szóforgóval húznak egy-egy tulajdonságot, és egyenként próbálják meg a nevek mellé rendelni.

P5 – Ki ő?

Mógus professzor

„Bolond ifjanc voltam, dugig volt a fejem nevetséges eszmékkal, jóról és rosszról. Voldemort mesternek köszönhetem, hogy észhez

tértem. Ő tanított meg rá, hogy nincs jó és rossz, csak hatalom van, és azok, akik túl gyöngék hozzá, hogy megszerezzék... Azóta hűségesen szolgálom őt, bár sokszor előfordult, hogy csalódást okoztam neki, s ezért szigorúan kellett bánnia velem." (269. o.)

Voldemort

„Árnyék vagyok csupán... Csak akkor ölthetek alakot, ha valaki megosztja velem a testét..., de mindig akadnak olyanok, akik befogadnak a szívükbe és az agyukba. Az elmúlt hetekben erőre kaptam az egyszarvú vérétől... Magad is láttad, mikor a hűséges Mógus megitta helyettem az erdőben. Ha pedig megszerzem az életelixírt, végre saját testet teremthetek magamnak..." (271. o.)

Hermione

„Pontos ismétlési tervet készített, és kidekorálta a jegyzeteit jelölőfilccel. Ez még nem is lett volna baj, de ragaszkodott hozzá, hogy Harry és Ron is kövessék a példáját." (213. o.)

Hermione

„Félrelökött mindenkit, aki útjába került – még Mógust is, aki elvesztette egyensúlyát, és bezuhant a padok közé. Mikor Piton mögé ért, leguggolt, és elővette varázspálcáját. Elmormolt néhány keresetlen varázsigét, mire tűzcsóva csapott ki a varázspálcájából, láng-ra lobbantva Piton talárjának szegélyét." (180. o.)

Hermione

„... a két fiú bűbájtanleckéjét javította. Soha nem engedte meg nekik, hogy lemásolják az ő házi feladatát. (»Attól nem lesztek okosabbak!«), de arra hajlandó volt, hogy átnézze a leckéjüket, ami végül is ugyanarra az eredményre vezetett." (173. o.)

Harry

„... ösztönösen tudta, mit kell tennie. Előredőlt, két kézzel megmarkolta a seprűnyeletet, és mint a dárda, kilőtt ellenfele felé. Malfoynak épphogy csak sikerült kitérnie az útjából.

Előrehajolt, a seprűnyelet lefelé szegezte – és egy szempillantás múlva már zuhanórepülésben suhant a gömb után. A szél süvöltésébe a többiek rémült kiáltozása vegyült. Kinyújtotta a kezét, és az utolsó pillanatban, alig fél méterrel a föld fölött elkapta a golyót. Lefékezte a seprűt, és kezében a nefeleddgömbbel elegánsan landolt a fűvön." (142. o.)

Ron

„A családban én vagyok a hatodik, aki Roxfortba jár. Jó sok mindent számon kérhetnek rajtam. Bill és Charlie már végeztek – Bill iskolaelső volt, Charlie pedig a kviddicscsapat kapitánya. Most meg Percy prefektus lett. Frednek és George-nak elég rossz a magatartása, de a többi jegyük egész jó, és mindenki nagyon viccesnek tartja őket. Elvárják tőlem, hogy én is olyan menő legyek, mint a bátyáim, de ha az leszek, akkor sem dicsérnek meg érte, mert a többiek már learatták a babérokat. Ráadásul, akinek öt bátyja van, az mindig, mindent használtan kap. Bill régi talárját hordom, Charlie régi varázspálcáját használom, és most megkaptam Percy vén patkányát." (96–97. o.)

Draco Malfoy

„... nagyon sokat beszélt a repülésről. Fennhangon panaszkodott, amiért elsősöket nem vettek be a ház kviddicscsapatába, és mindenkit hosszú, öntömjelező anekdotákkal traktált, amelyek többnyire azzal végződtek, hogy egyszer, repülés közben hajszal híján feldarabolta őt egy muglihelikopter." (137. o.)

Draco Malfoy

„A kviddicsmeccs óta a tőle megszokottnál is gusztustalanabban viselkedett. A Mardekár vereségétől feldühödve elkezdte azt a viccet terjeszteni, hogy Harry után egy széles szájú levelibéka lesz a Griffendél fogójátékosa. Ezen azonban senki nem nevetett, mert mindenki csodálattal emlékezett vissza Harry fantasztikus helytállására a megvadult seprűn. Ezek után jobb híján kénytelen volt a családjá miatt gúnyolni Harryt.” (183. o.)

Crak és Monstro

„Harry szemügyre vette a másik két fiút. Mindkettő zömök volt és mogorva. Úgy fogták közre a sápadt arcú Draco Malfoyt, mintha a testőrei volnának. A két fiú sokkal erősebb volt, mint Ron és Harry.” (105. o.)

P6 – A baráti kapcsolatok vezérmotívumai

A Milyennek ismertétek meg a történet szereplőit? Feladatnál a csoportok tulajdonságokat gyűjtöttek vagy rendeltek hozzá egy-egy szereplőhöz. Például Voldemort számára fontos a hatalom, Mógus pedig hatalomtisztelő, Voldemort képes hatalma alá vonni másokat, Mógus pedig szolgálékú. Hermione tiszteli a szabályokat, Harry viszont vakmerő. Crak és Monstro lenézik a náluk gyengébbeket, ami igaz Malfoyra is; Crak és Monstro csodálják a barátjukat, Malfoy pedig nagyon vágyik a hódolatra.

Vannak olyan kapcsolatok, amelyekben a résztvevők kölcsönösen fejlődnek (pl. Harry, Ron és Hermione barátsága), és vannak olyanok, amelyeket ugyan erős kötelék tart össze, mégsem egymás épülését szolgálják, bár a felek kölcsönösen valami kielégülést élnek meg a barátságban. A személyiségből fakadó érzelmi szükségletek jutnak kielégülésre.

A Támogatórendszerben megadott könyv egy fejezete foglalkozik a Harry Potter-regényekben megjelenő barátságokkal. (Voldemort ügynökei, Malfoy haverjai és Hagrid cimborái: barátság a Harry Potter-regényekben. In David Bagett – Shawn Klein: *Harry Potter világa: Milyen titkok rejlenek a Roxfort színpalái mögött?* Édesvíz Kiadó. Budapest, 2005.) *Arisztotelész Nikhomakhoszi etikájában* megfogalmazott gondolatainak tükrében pillanthatunk rá a regényekben megjelenő fontos baráti kapcsolatok vezérmotívumaira. A barátságból fakadó előnyök élvezete más indíttatású Voldemort, más Malfoy és más Harry kapcsolataiban.

P7 – Feladatleírás I.

Az előző feladatcsoportban a feladatkártyákból több, de legalább két sorozat került a csoportokhoz, ezért a pedagógus teremtsen lehetőséget arra, hogy az azonos feladattal dolgozó csoportok kicseréljék egymással a gondolataikat.

Csak abban az esetben szervezzük meg ezt a tevékenységet, ha korábban a II/c feladat A változatával dolgoztunk. Ha nem választottuk azt a részt, akkor erre a lépésre természetesen nem lesz szükség.

P8 – Feladatleírás II.

A modul záró beszélgetésében a pedagógus törekedjék arra, hogy a legteljesebb értelemben vett barátságokban megvalósuló kölcsönös fejlődés tudatosuljon a gyerekekben.

Voldemort, Malfoy és Harry barátságainak alapja más és más. Voldemort a kapcsolataiban megtalálja, akire szüksége van, meggyengült állapotában még azt is, akinek a testét kölcsön veheti, ám eszközként használja a körülötte lévőket. Mógus professzornak van-

nak vágyai, elvárásai, de ezek tévesek. Valójában mi az, ami egy barátságot nagyszerűvé tesz?

Példáival és ellenpéldáival Harry Potter története kiváló lehetőséget nyújt a kérdés vizsgálatára. A kapcsolatok sokféleségét és a saját életre vonatkoztatás lehetőségét villanthatjuk fel tanítványainknak.

P9 – Feladtleírás III.

A III/a feladat **B** és **C** változatában az **A** variáció idejét felezze meg a foglalkozás vezetője, jusson 5 perc a felkészülésre, 5 perc pedig a csoportszóforgóban összegyűjtött gondolatok ismertetésére, illetve az állóképek bemutatására.

P10 – Időkitöltő feladat

Az alábbi táblázatban szereplő nevek betűjelét írd a megfelelő tulajdonsághalmaz mellé!

A – Percy Weasley
B – Dursley úr
C – Dursleyné asszony
D – McGalagony professzor
E – Piton professzor
F – Mrs Norris
G – Argus Frics, a gondnok

Tulajdonsághalmazok

Ambiciózus	
Büszke az eredményeire.	
Büszke a testvére sikerére.	
Komolyan veszi a feladatait.	
A szabályok betartása és betartatása is fontos számára.	

Sunyi	
Nincs önbizalma.	
Szívesen kegyetlenkedik a diákokkal.	
Igyekszik észrevenni mások mulasztásait.	
A rábízott feladatot igyekszik maradéktalanul ellátni.	
Mindennél fontosabbak számára a szabályok.	

Nem szereti a varázslókat.
Tud titkot tartani.
Önző
Elfogult a gyermekével.
Nagyvonalú a gyermekével.
Makacs
Előítéletei vannak a varázslókkal szemben.
Fontos számára a külvilág véleménye.
Jó munkaerő

Majomszeretettel szereti a gyermekét.
Szereti kifürkészni mások magánügyeit.
Gondos háziasszony
Haragtartó
Más gyermekével szemben érzéketlen és könyörtelen is tud lenni.
Fősvény is tud lenni.
Jó feleség

Kiismerhetetlen
Titokzatos
Nagy tudású
A gondjaira bízottakkal elkötelezett is tud lenni.
Tud gonosz is lenni.
Haragtartó
Érzéketlen és könyörtelen is tud lenni.
Nem szereti a gyengéket.
Igazságtalan is tud lenni.

Szigorú
Igazságos
Következetes
Elismeri és támogatja a tehetséget.
Nagy tudású
A varázslás nem minden ágát ismeri el.
Igyekszik nem kivételezni a hozzá közel álló diákokkal.
Egységesen követel minden diákjától.
Titoktartó

Szeret enni.	
Szereti a gyengébbeket bántani.	
Szeret uralkodni mások felett.	
Gyáva	
Örömet leli mások kínzásában.	
Szeret másokat bosszantani.	
Telhetetlen	

MEGOLDÓKULCS AZ IDŐKITÖLTŐ FELADATHOZ

PERCY WEASLEY	ARGUS FRICS
Ambiciózus	Sunyi
Büszke az eredményeire.	Nincs önbizalma.
Büszke a testvére sikerére.	Szívesen kegyetlenkedik a diákokkal.
Komolyan veszi a feladatait.	Igyekszik észrevenni mások mulasztásait.
A szabályok betartása és betartása is fontos számára.	A rábízott feladatot igyekszik maradéktalanul ellátni.
	Mindennél fontosabbak számára a szabályok.

DURSLEY ÚR	DURSLEYNÉ ASSZONY
Nem szereti a varázslókat.	Majomszeretettel szereti a gyermekét.
Tud titkot tartani.	Szereti kifürkészni mások magánügyeit.
Önző	Gondos háziasszony.
Elfogult a gyermekével.	Haragtartó
Nagyvonalú a gyermekével.	Más gyermekével szemben érzéketlen és könyörtelen is tud lenni.
Makacs	Fösvény is tud lenni.
Előítéletei vannak a varázslókkal szemben.	Jó feleség.
Fontos számára a külvilág véleménye.	
Jó munkaeerő.	

PITON PROFESSZOR	McGALAGONY PROFESSZOR
Kiismerhetetlen	Szigorú
Titokzatos	Igazságos
Nagy tudású	Következetes
A gondjaira bízottakkal tud elkötelezett is lenni.	Elismeri és támogatja a tehetséget.
Tud gonosz is lenni.	Nagy tudású
Haragtartó	A varázslás nem minden ágát ismeri el.
Érzéketlen és könyörtelen is tud lenni.	Igyekszik nem kivételezni a hozzá közel álló diákokkal.
Nem szereti a gyengéket.	Egységesen követel minden diákjától.
Igazságtalan is tud lenni.	Titoktartó

DUDLEY DURSLEY
Szeret enni.
Szereti a gyengébbeket bántani.
Szeret uralkodni mások felett.
Gyáva
Örömet leli más kínzásában.
Szeret mást bosszantani.
Telhetetlen

RÉSZLETEK A REGÉNYBŐL

J. K. Rowling: Harry Potter és a bölcsek köve

(Harry és Ron) Hálóköntöst húztak, magukhoz vették varázspálcaikat, és kiosontak a toronyszobából. Lementek a csigalépcsőn, és beléptek a Griffendél klubhelyiségébe. A kandallóban még izzott néhány zsarátnok; fényük púpos, fekete árnyékokká változtatta a karosszékeket. Már majdnem elérték a portrélyukat, amikor egy hang szólt feléjük az egyik szék felől.

– Nem hittem volna, hogy képes vagy erre, Harry.

Lámpa gyulladt, s pislákoló fénye megvilágította a beszélőt: Hermione Granger volt az. A lány rózsaszín köntöst viselt, és igencsak mérges arcot vágott.

– Mit keresel itt!? – sziszegte Ron. – Azonnal menj vissza aludni!

– Örülj, hogy nem szóltam a bátyádnak, Percynek – vágott vissza Hermione. – Ő prefektus, tőle megkapnátok a magatokét.

Harry fel sem bírta fogni, hogyan lehet valaki ilyen minden lében kanál.

– Menjünk! – bökte meg Ront, azzal gyorsan félre tolta a Kövér Dáma portréját, és kimászott a lyukon.

Hermione azonban nem adta fel ilyen könnyen. Követte Ront a portrélyukon át, s közben egyfolytában sziszegett, mint egy mérges liba.

– Ti nem törődtök a Griffendéllel! Ti csak magatokkal törődtök!

Nem akarom, hogy a Mardekár kapja meg a házkupát! Elvesztitek az összes pontot, amit McGalagony professzortól kaptam, amiért tudtam, mik azok az oda-vissza varázsigék!

– Tűnj már el!

– Jól van, de holnap, amikor majd a vonaton ültök, jusson eszetekbe, hogy én figyelmeztettelek benneteket! Ti... ti...

Nem derült ki, hogy minek tartja őket Hermione. A lány sarkon fordult, hogy visszamásson a klubhelyiségbe, de egy üres vászonnal találta szembe magát. A Kövér Dáma látogatóba ment valahová – így Hermione egyelőre nem térhetett vissza a Griffendél-toronyból.

– Most mit csináljak? - nyafogott.

– Az a te gondod – vont a vállát Ron. – Nekünk mennünk kell, különben elkésünk.

Még a folyosó végéig sem értek el, mikor Hermione utolérte őket.

– Veletek megyek – jelentette ki.

– Kizárt dolog.

– Talán azt hiszitek, ott fogok ácsorogni, amíg Frics meg nem talál? Inkább kapjon el veletek együtt, akkor majd megmondom, hogy én csak vissza akartalak tartani titeket.

– Neked aztán van bőr a képeden! – csattant fel Ron.

(Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2006, 147–149. o.)

J. K. Rowling: Harry Potter és a bölcsek köve

Egy borzalmas kutya nézett velük farkaszemet. A szörnyeteg akkora volt, hogy teljesen kitöltötte a padló és a plafon közti helyet. Nem is egy, hanem három feje volt, három pár vérben forgó szemmel, három lengő cimpájú orral és három gőzölgő pofával, melyekből nyáltól csöpögő, nagy, sárga agyarak villantak ki.

A szörnyeb mozdulatlanul állt, és hat szemével rájuk meredt. Harry tisztában volt vele, hogy csak azért élnek még, mert a bestiát meglepte hirtelen felbukkanásuk. Ha azonban magához tér meglepetéséből, beváltja, amit mennydörgő morgása ígér.

Harry a kilincs után nyúlt. Ahogy kihátráltak a lezárt folyosóról, kis híján átestek küszöbön. Harry gyorsan becsapta maguk mögött az ajtót, azután csatlakozott társaihoz. Nem is szaladtak, hanem szinte repültek a folyosón. Csak egyet akartak: minél messzebb kerülni a szörnyetegtől. Addig rohantak, amíg visszaértek a Kövér Dáma portréjához a hetedik emeletre.

– Ti meg hol jártatok? – kérdezte csodálkozva a Dáma, rendetlenül lógó köntösük és verejték lepte, kipirult arcuk láttán.

– Nem érdekes – zihálta Harry. – Disznóorr, disznóorr.

A portré utat engedett. A szökevények átmásztak a lyukon, és remegő tagokkal lerogytak a klubhelyiség karosszékeibe.

Jó ideig egyikük sem szólt semmit.

– Hogy juthat valakinek az eszébe, hogy egy ilyen szörnyet tartson egy iskolában? – szólalt meg végül Ron. – Pont az ilyen bestiáknak találták ki a kutyaiskolákat.

Hermione is kilihegte magát, és újra volt ereje pörölni velük.

– Ti nem láttok a szemetekről? – csattant fel. – Meg se néztétek, hogy mi van a bestia alatt?

– Gondolom padló – tippelt Harry. – Nem a lábát néztem, hanem a három fejét.

– Nem a padlóra gondolok. A kutya egy csapóajtón állt. Világos, hogy őriz valamit.

Hermione felállt, és lesújtó pillantást vetett a fiúkra.

– Remélem, elégedettek vagytok magatokkal. Meghalhattunk volna, vagy ami még rosszabb, kicsaphattak volna minket. És most, ha nem veszitek zokon, lefekszem.

Azzal faképnél hagyta őket. Ron tátott szájjal bámult utána.

Nem vesszük zokon – mondta. – Úgy csinál, mintha mi kértük volna, hogy jöjjön velünk!

(Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2006, 152–154. o.)

J. K. Rowling: Harry Potter és a bölcsek köve

Amíg Piton a szörnyet vizsgálta, McGalagony elfehéredett szájjal nézett Ronra és Harryre. Harry még soha nem látta ilyen mérgesnek a professzor asszonyt. A remény, hogy ötven pontot nyernek a Griffendélnek, egy szempillantás alatt szertefoszlott.

– Mi volt ez? – McGalagony hangja szinte csikorgott a jéghideg dühtől. – Hatalmas szerencsénk van, hogy még élnek – sziszegte.

– Miért nincsenek a hálókörletükben?

Piton szúrós pillantást vetett Harryre.

Ekkor vékony hang csendült egy homályos sarokban.

– Tanárnő, kérem ...! Értem jöttek.

– Granger kisasszony!

Hermionének végre sikerült feltápászkodnia.

– Elindultam megkeresni a trollt, mert azt hittem... azt hittem, egyedül is el tudok vele bánni. Sok könyvet olvastam a trollokról.

Ron kezéből kiesett a varázspálca. Hermione Granger a szemébe hazudik egy tanárnak?

Ha nem jöttek volna utánam, már nem élnék. A troll már éppen végezni akart velem, amikor ideértek.

Harry és Ron igyekeztek olyan arcot vágni, mintha nem most hallanák először ezt a történetet.

– Nos... ha így áll a dolog... – nézett rájuk McGalagony professzor. – Granger kisasszony, hogy lehetett olyan ostoba, hogy azt higgye, egymaga le tud győzni egy kifejlett hegyi trollt?

Hermione lehorgasztotta a fejét. Harrynak egy szó se jött ki a torkán. Hermione, aki mindig kínosan betartja a szabályokat, most itt áll, és bemártja saját magát, hogy Ront és őt megmentse... Ez olyan, mintha Piton cukorkát kezdene osztogatni a gyerkeknek.

McGalagony professzor most Harryhez és Ronhoz fordult.

– Még mindig azt mondom, hogy szerencsénk volt, de azért nem sok elsőéves tudott volna elbánni egy trollal. Ezzel fejenként

öt pontot szereztek a Griffendélnek. Dumbledore professzor értesülni fog a törtétekről. Most elmehetnek.

Harry és Ron szó nélkül kisurrantak a lányvécéből. Amikor megérkeztek a Kövér D áma portréja elé:

– Disznóorr – mondták kórusban, és bemásztak a lyukon.

A klubhelyiség zsúfolásig tele volt. A diákok javában falták a nagyteremből felküldött ételeket. Csak Hermione várakozott magányosan az ajtó mellett, míg a fiúk oda nem léptek hozzá. Egy ideig zavart hallgatásba burkolózva álldogáltak, majd lesütött szemmel mindhárman elmotyogtak egy-egy „köszönöm”-öt. Azután szaladtak tányért szerezni maguknak.

Attól a perctől Hermione Granger a barátjuk volt.

Vannak helyzetek, amelyekben az ember akarva-akaratlan is megkedveli a másikat. Egy négyméteres hegyi trollal szembenézni – nos, ez pontosan ilyen helyzet.

(Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2006, 167–169. o.)